

NOVUM

Muzeum Jindřichohradecka

červenec 2015

K VÝROČÍ MISTRA JANA HUSA

Před šesti sty lety, 6. července 1415, byl v Kostnici upálen významný český teolog, kazatel a církevní reformátor a pedagog Jan Hus. K tomuto kulatému výročí připravilo muzeum výstavku **Příběh jindřichohradeckého pomníku**.

Husovy myšlenky a zejména mravní aspekty jeho učení i mučednické smrti začaly být aktuálním tématem v období českého národního obrození, pro historika Františka Palackého bylo husitství vrcholem národních dějin, k Husovu odkazu se hlásil i T. G. Masaryk. Husovu památku chtělo uctít i město Jindřichův Hradec.

V předvečer války, 13. července 1914, se ke své první schůzi sešel Komitét pro postavení pomníku M. Jana Husa v Jindřichově Hradci a vytkl si za cíl připomenout 500. výročí Husova upálení postavením důstojného památníku. První světová válka sice další činnost komitétu přerušila, ale myšlenku začal uskutečňovat brzy po ní. Funkci předsedy spolku zastával jindřichohradecký starosta, duší celé akce však byl jeho místopředseda, ředitel gymnázia Ferdinand Hoffmeister.

Rozhodujícím předpokladem realizace bylo ovšem finanční zajištění celého podniku, rozpočtovaného na padesát tisíc korun. Potřebné prostředky byly získány především ze sbírek občanů města a jeho rodáků, z darů Jindřichohradecké společnosti a místních firem i z prodeje propagačních materiálů. Do roku 1927, kdy byla finanční stránka podniku uzavřena, se podařilo získat celkem 66.310 korun a 14 haléřů.

Počátkem roku 1920 byl osloven tábořský sochař Jan Vítězslav Dušek, aby vypracoval návrh, po připomínkách a úpravách mu byl pak projekt v březnu 1920 zadán. J. V. Dušek vypracoval návrhy dva, podle toho definitivního z roku 1922 byl pak pomník vytvořen. Jako materiál vybral sochař tvrdý pískovec z lomu nedaleko východočeské Jaroměře, kámen byl koncem roku dopraven do Jindřichova Hradce. Firma jindřichohradeckého stavitele Josefa Šonského zhotovila podle Duškových plánů základy, na něž byl materiál umístěn. Hrubou kamenickou práci provedl místní kameník Václav Neubauer během jara 1923, sochu pak dokončil sám autor. Pomník byl v Jindřichově Hradci slavnostně odhalen 6. července 1923.

Muzeum Jindřichohradecka uchovává ve svých sbírkách model pomníku a studii Husovy hlavy od Jana Vítězslava Duška, které tvoří dominantu výstavky. Tyto originály doplňují dobové dokumenty a medailon o tvůrci pomníku.

František Fürbach, Jakub Valášek

FOLKLORNÍ FESTIVAL NÁRODOPISNÝCH SOUBORŮ V JINDŘICHOVĚ HRADCI - VIII. ROČNÍK

Příznivci folkloru si jistě nenechají ujít 8. ročník Festivalu národopisných souborů z jižních Čech v Jindřichově Hradci. Uskuteční se v sobotu 18. července 2015 v Muzeu Jindřichohradecka v objektu minoritského kláštera v blízkosti kostela sv. Jana Křtitele.

Tato zajímavá kulturní akce přiláká každoročně stovky návštěvníků. Stejně jako v předešlých letech bude festival zahájen na Masarykově náměstí před kulturním domem Střelnice, kde ve 12.45 hodin začne hrát cimbálová muzika Majerán z Blanska. Ve 13.00 hodin, po slavnostním zahájení starostou města Jindřichův Hradec Ing. Stanislavem Mrvkou a starostou obce Jarošova nad Nežárkou

Bohumilem Rodem vyjde krojovaný průvod Panskou ulicí na náměstí Míru, kde se každý soubor představí krátkou upoutávkou. Pozvání Krojové družiny z Jarošova nad Nežárkou přijal soubor Růže z Českého Krumlova, soubor Lučina z Úsilného u Českých Budějovic, Mladá chasa ze Soběslavi a jako host již zmiňovaná cimbálová muzika Majerán z Blanska.

Průvod se přemístí na místo konání vlastního festivalu do Muzea Jindřichohradecka, do příjemného prostředí zahrad minoritského kláštera. Všechny účastníky zde přivítá ředitel Muzea Jindřichohradecka PhDr. Jaroslav Píkal. Od 14. hodiny začnou vystoupení jednotlivých souborů, festivalem bude provázet zkušený moderátor pan Libor Soukup. Taneční a hudební vystoupení budou doplněna zajímavostmi o jednotlivých souborech i o oblastech odkud k nám zavítaly.

Po celou dobu festivalu bude pro návštěvníky zajištěno občerstvení. V případě nepříznivého počasí se festival národopisných souborů uskuteční v sále kulturního domu Střelnice.

Projekt je realizován s finanční účastí Jihočeského kraje a Nadačního fondu rozvoje města Jindřichův Hradec. Děkujeme všem, kdo festival finančně podpořili a podpoří.

Všechny srdečně zveme. Potěší vás lidové písničky a tance, pestré lidové kroje. Na celé odpoledne je připraven bohatý program.

Marie Šlechtová

VELKÁ VÁLKA

ve sbírce Muzea Jindřichohradecka

Fond Faleristika obsahuje i drobnou plastiku nefaleristického charakteru. Takže můžeme ve fondu identifikovat dvě velké skupiny sbírkových předmětů souvisejících s obdobím

Velké války – jednak je to vlastní faleristický materiál, tedy medaile, řády a jiná vyznamenání, jednak jsou to tzv. rakouské čepicové odznaky.

Faleristický materiál ve fondu je běžný, bez mimořádně kvalitních či významných sbírkových předmětů. Obsahuje položky jako Vojenský záslužný kříž, Velká stříbrná medaile Za statečnost Františka Josefa I., Zlatá medaile Za statečnost Františka Josefa I., Bronzová medaile Za statečnost Františka Josefa I., Malá bronzová medaile Za statečnost Karla I., Čestné vyznamenání Za zásluhy o Červený kříž, Vojenská záslužná medaile Signum Laudis, medaile Za zranění, Železný záslužný kříž, německý Železný kříž, maďarská Pamětní medaile na světovou válku 1914 až 1918 pro bojovníky, bulharská Pamětní medaile na světovou válku 1915-1918, italský Válečný kříž, československý Válečný kříž z let 1914-1918, srbský Řád Takovského kříže apod.

Soubor tzv. čepicových odznaků je zajímavější. Počtem zhruba 300 kusů patrně patří k největším sbírkám svého druhu v celé České republice. Vznik čepicových odznaků, jejich účel

Medaile Signum Laudis

a přesný soupis odznaků ve sbírce muzea byl popsán v článku Pikal, Jaroslav, Rakousko-uherské válečné čepicové odznaky ve sbírce Muzea Jindřichohradecka. Vlastivědný sborník Dačicka, Jindřichohradecka a Třeboňská, 2013, sv. 25, s. 163-172. Jenom stručně lze uvést, že jako projev patriotického citění začaly různé útvary rakousko-uherské armády vydávat své odznaky, které měly zpravidla velmi dobrou výtvarnou úroveň. Tyto neoficiální odznaky byly mezi vojáky tak oblíbené, že velení rakousko-uherské armády dodatečně oficiálně povolilo jejich nošení na levé straně čepice. Prakticky na každé válečné fotografii s rakouskými vojáky tak můžeme tyto odznaky vidět. Nebylo neobvyklé, že voják měl na čepici několik různých odznaků.

Pro občany Hradecka, Třeboňska, Pelhřimovska a Táborska je významné, že muzeum vlastní i čepicový odznak c. a k. pěšího pluku č. 75. Tento odznak byl vyroben ve dvou variantách, a to buď z mosazného plechu anebo z šedého tzv. válečného kovu. Ve sbírce muzea je bohužel pouze variantu z mosazného plechu, muzeum má velký zájem o získání odznaku i druhé varianty.

Odznak 75. pěšího pluku

Z p r á v y

Expozice v jezuitském semináři - otevřeno denně od 8.30 do 12.00 a od 13.00 do 17.00 hodin. **Městská vyhlídková věž** je otevřena denně od 10.00 do 12.30 a od 13.30 do 18.00 hodin. **Výstavní prostory v minoritském klášteře** jsou otevřeny denně od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin. **Kostel sv. Jana Křtitele** je otevřen denně od 9.00 do 12.00 a od 13.00 do 16.00 hodin..

Knihovna Muzea Jindřichohradecka s badatelnou ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost celoročně v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin.

Jindřichohradecké muzeum zve srdečně milovníky černošských spirituálů na **KONCERT vokálního souboru X-TET, který se koná v pátek 3. července od 18.00 hodin** v rajském dvoře minoritského klášteře ve Štítného ul. Vstupné 80 Kč/os.

Sváteční koncert TRUMPET TUNE se koná **v neděli 5. července od 19.00 hodin** v kostele sv. Jana Křtitele. Na programu: slavnostní hudba renesance a baroka, originální aranžmá světových melodií, 4 trubky, 2 lesní rohy, 2 trombony a tuba. Vstupné 80 Kč/os., děti 40 Kč/os.

Muzeum Jindřichohradecka a Jarošovská krojová družina Vás srdečně zvou na VIII. ročník **FOLKLORNÍHO FESTIVALU JIHOČESKÝCH NÁRODOPISNÝCH SOUBORŮ**, který se koná **v sobotu 18. července**. Průvod městem začíná ve 13.00 hodin před KD Střelnice, **zahájení festivalu** na zadních dvorech minoritského klášteře ve Štítného ulici **ve 14.00 hodin**. Vstupné dobrovolné. V případě nepříznivého počasí se festival bude konat v KD Střelnice.

Jindřichohradecké muzeum vás zve na výstavu **DAGMAR DOST-NOLDEN - VOLÁNÍ RÁJE** do křížové chodby minoritského klášteře. Zde jsou představeny obrazy, objekty a instalace českoněmecké výtvarnice. Výstava potrvá do 6. září 2015.

Muzeum Jindřichohradecka Vás zve do výstavní síně "V jezuitském semináři" na výstavu **INTER ARME SILENT MUSAE**, kde jsou představena díla umělců 75. pěšího pluku na ruské frontě (1914-17). Výstava potrvá do 2. srpna 2015. Zveme Vás také do expozice Landfrasovy tiskárny, kde bude do 2. srpna výstava **JOSEF BRCHAŇ - ŘEMESLO KNIŽNÍ VAZBY**. Do minoritského klášteře zveme na výstavu **JAPONSKÉ HRAČKY**, která je ve velkém výstavním sále "Ve Svatojánské" a na výstavu **ČS. VOJÁCI NA BOJIŠTÍCH II. SVĚTOVÉ VÁLKY** o působení našich vojáků v II. zahraničním odboji do konferenčního sálu. Obě výstavy budou přístupny až do 30. prosince 2015. V konferenčním sále je zpřístupněna výstavka **JAN HUS** o historii pomníku mistra Jana Husa v Husových sadech v J. Hradci u příležitosti 600 let od jeho upálení.

NOVUM – měsíční zpravodaj Muzea Jindřichohradecka

Ročník XXIV. 7/2015

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Pikal

Registrační značka: MK ČR 11673

Výkonný redaktor: Pavla Míchalová

www.mjh.cz

Adresa: Muzeum Jindřichohradecka,

Balbínovo náměstí 19/I,

Jindřichův Hradec, 377 01

Telefon: 384 363 660 (pokladna),

384 363 661 (pracovny),

E-mail: muzeum@mjh.cz